

Kaunisparainen

HAITARIN SOITTAJA

Jukka Pakkanen

Jukka Pakkanen

Kaunispartainen haitarinsoittaja

SAGA Egmont

Kaunispartainen haitarinsoittaja

Cover image: Shutterstock
Copyright © 1974, 2021 Jukka Pakkanen and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726931006

1st ebook edition
Format: EPUB 2.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com
Saga Egmont - a part of Egmont, www.egmont.com

Miehen lähtö kotoa

Etäällä jyrähti.

Mies laski viikatteen jalkoihinsa, oikaisi selkänsä ja irvisti. Oli niittänyt talonsa pihamaata kolmattakymmenettä aaria. Aloittanut aamulla varhain, syönyt puolelta päivin ja iltapäivällä keittänyt kahvit. Uupunut.

Jyrähti taas, jo likempänä.

Ilta heinäkuun hämärtyi, verhosi pihan sekä talon takaa alkavan metsän joka oli syvä ja tuulia humiseva. Katkennut heinä liikahteli rasahdellen, hohkasi. Paarma lensi nopean kierroksen miehen ympäri, tunnusteli niskasta sopivaa kohtaa mutta liukasteli hikisellä iholla ja härisi pois. Metsässä laulurastas yritteli soivaa säettä, veteli vierestä niin että lennähti tuuheamman kuusen oksalle harjoittelemaan.

Helle menetti otettaan, järveltä tuuli.

Mies pyyhkäisi hien otsalta ja veti paidan päällensä, katsoi pihan yli järvelle. Vastapäisen rannan takaa kohosi kumiseva pilvi, kulki jyrähdellen selän yli, supistui ja paisui, asettui talon ylle. Mies nosti viikatteen ja käveli heinäpatjojen yli taloonsa. Pani eteiseen valon ja meni peilin ääreen.

Minä. Tummat silmät ja korkea otsa, leuka viiden vuorokauden sängellä. Mies Suomesta. Kouliintunut elämään, opetellut maailman kieliä. Ajattelee isänmaansa parasta, haluaa olla sille altis ja uskollinen. Hakee sijaansa kuin viimeistä päivää.

Peili tummui ja väläytti salaman.

Näinä aikoina on paljon tehtävää. Vieraat voimat on torjuttava, lyötävä rajoilta takaisin. Aseet ovat kansalla, aitoissa ja kellareissa. Niitä piilotellaan, ne on kaivettava esiin. Mutta ei ole uskallusta. Maa luottaa onneensa joka on kyllä tuhansiin paperiin kirjoitettu mutta ilman takuita. Sopimukset on laadittu ja ostajia vilisee porteilla.

Kumisi, välähteli.

Koittavan yön minä vielä nukun kotona, aamulla lähden. Väsynyt etsimään ja iankaiken epäilemään, koditon kyselijä.

Yöllä pilvi repesi, purkautui niitetylle heinälle. Vesi imeytyi syvälle turpeaan multa ja punaisen kallion pintaan. Ropisevan katon alla mies nukkui kuin unessa. Aamun valjetessa järvellä kohahti tuuli, hajotti pilven talon yltä ja siitti aaltoja jotka valkeine harjoineen kulkivat pystyinä ja korskuen kuin haavoitetut hevoset.

Mies heräsi vaikeasti. Sijasi vuoteensa, lakaisi lattioilta näkyvimmat roskat ja poltti ne kammarin uunissa. Haki piirongin laatikosta kosmoskynän ja sinikantisen vihkon, kulki niitten kanssa läpi eteisen ja tuvan ja kammarin. Laati yksityiskohtaisen luettelon kaikesta siitä mitä säilyttämisen arvoista taloon oli jäävä. Tarpeelliset tavarat, luetut ja lukemattomat kirjat, tavoista ja perinteistä kestävimmat, talon henki.

Inventoin isänmaani.

Mies haki eteisen naulakosta lakkinsa ja puseronsa, tunki kynän ja vihkon taskuun. Katsoi vielä huoneet ja lukitsi oven. Astui pihamaalle.

Heinä kuivui. Tuhannet hyönteiset risteilivät helteisessä ilmassa, paarma härräsi. Mies käveli heleän kotikoivikon vieritse järvenrantaan, työnsi veneen vesille ja soutu vastapäiseen rantaan, veti veneen korkealle maihin ja kätki airot rantalepikkoon. Kulki halki

huumaavan lehdon maantien laitaan bussipysäkille ja istui kivelle odottamaan.

Heinittyvä viljapelto levittäytyi silmissä. Matalalla mäellä tönötti harmaa talo laudat ikkunoissa, hevosenrattaat rohjottivat luhistuvan navetan kupeessa, pihapolku työnsi ruohoa. Missään eivät koirat haukkuneet.

Mies otti lakin päästä ja laski ruoholle viereensä, taittoi heinäkorren jota imeskeli.

Tyhjä talo. Se surettaa, repii minun sydäntäni. Hyljätty talo on elämänmuodon paljastavin merkki. Me olemme tehneet väärät ratkaisut, olemme peittäneet askeltemme jäljet sementillä. Olemme suomalaisia emmekä kuulu mihinkään. Meillä on pihlajamme. Laareja on maassa tyhjillään, ne on täytettävä. Siinä meille on tehtävää, tänä sokean uskon ja pimeän tiedon aikakautena. Isillä haudoissaan on aikaa odottaa.

Kuusimetsä miehen takana humisi vuosituhansiaan, odotti otollista hetkeä.

Bussi jurrasi mäkeä ylös ja pysähtyi. Mies maksoi ja istui puoliväliin tyhjää bussia. Kuljettaja nosti kytkimen, vaihtoi kakkoselle ja kohta kolmoselle, tuuppasi virkalakin takaraivolle, vilkaisi vähän väliä peilistä miestä joka leuka kämmenellä tuijotti ulos.

Pihat tyhjinä, ruostuvia niittokoneita pellonreunoilla. Elämätön maaseutu.

Bussi huristi hiekkamaantietä, meni kaarteesta kaarteeseen kuin osaisi tien ulkoa.

Leuka hervahti kämmeneltä. Radio lähetti iltapäivä uutiset. Juuri ennen kuin nukahti mies ajatteli näkevänsä unen talonsa vintistä jota hämähäkit asuivat. Monet pysäkinvälit nukkui, uneksi lapsuutensa iltapäivistä ja lumisista talvista. Heräsi kaukana

koillisessa, kun bussi pienessä autiokylässä ensimmäisen kerran pysähtyi ja otti matkustajan.

Eteen istui kovalla kiireellä harmaapukuinen mies, kaivoi oitis salkkunsä pohjilta paperilehtiön ja mustetäytekyntän, seurasi tarkasti ja pää hermostuneesti nykien virtaavaa maisemaa, teki kiihkoisia merkintöjä lehtiöön, puisteli päätään ja naurahteli, istui kaikkiaan kolme pysäkinväliä ja jäi bussista, katosi polkua myöten metsään.

Murhe täyttää minun mieleni. Taloton mies on mennyttä, kuin päivä mailleen. Minua ei hyväksytä, tietoni torjutaan ja tunteelleni nauretaan. Olisi osattava iloiten väistellä, laulaa kuorossa muitten mukana. Mutta sen minä jätän niille jotka osaavat, ja niitä on. Kaipuu minua elättää. Alitajunnallinen ikävä, sanoi rakas ystäväni.

Bussi kulki kohden iltaa. Laskeva aurinko tunki takaikkunasta, maantien hiekka kohoili. Ränstyvissä kylissä ihmiset harottavin sormin hakivat toisiaan, kaupungeissa tehtaot loimottivat. Lounaisella rannikolla bussi kaarsi jyrkästi koilliseen, oli taas hiekkamaantiellä.

Tuli jyrkkä ylämäki. Mies nousi penkiltä, hyvästeli kuljettajan jolla virkalakki keikkui vinossa takaraivolla ja hiki kiilteli otsalla. Mäen päällä oli pysäkki. Mies odotti kunnes ovi avautui, loikkasi tielle. Bussi imeytyi kaarteeseen joka oli pitkä ja loiva kuin ihmisen vanhuus.

Ilta oli alullaan. Mies napitti puseronsa, rupesi kävelemään maantien laitaa.

Siellä täällä tien reunasta erkani metsään polkuja, leveän ojan ylitse oli rakennettu lankkusiltoja. Kuu kellui tummuvalla taivaalla kuusenlatvojen yllä, vaikka oli valoisaa vielä ja metsässä täysi elämä.

Kävelen nyt maantietä enkä muista kotiani. Nyt on hyvä ilta ja minulla olo viilenee, kun vielä vähän tuulisi